

**CONSTITUTIONES
DOMINII MEDIOLANENSIS,
DECRETIS**

SENATUS-CONSULTIS

NUNC PRIMUM ILLUSTRATÆ
CURANTE

**COMITE
GABRIELE VERRO**

*MEDIOLANENSI PATRICIO, EX PATRIO NOBB. J.PP. COLLEGIO,
ATQUE EX LX. EXCELL. URBIS DECURIONIBUS,
EQUITE COMMENDATARIO S. M. ORDINIS S. STEPHANI,
REGIO PER AUSTRIACAM INSUBRIAM
ADV. FISCALI GENERALI.*

EDITIO UNDECIMA

Cæteris uberior, atque utilior.

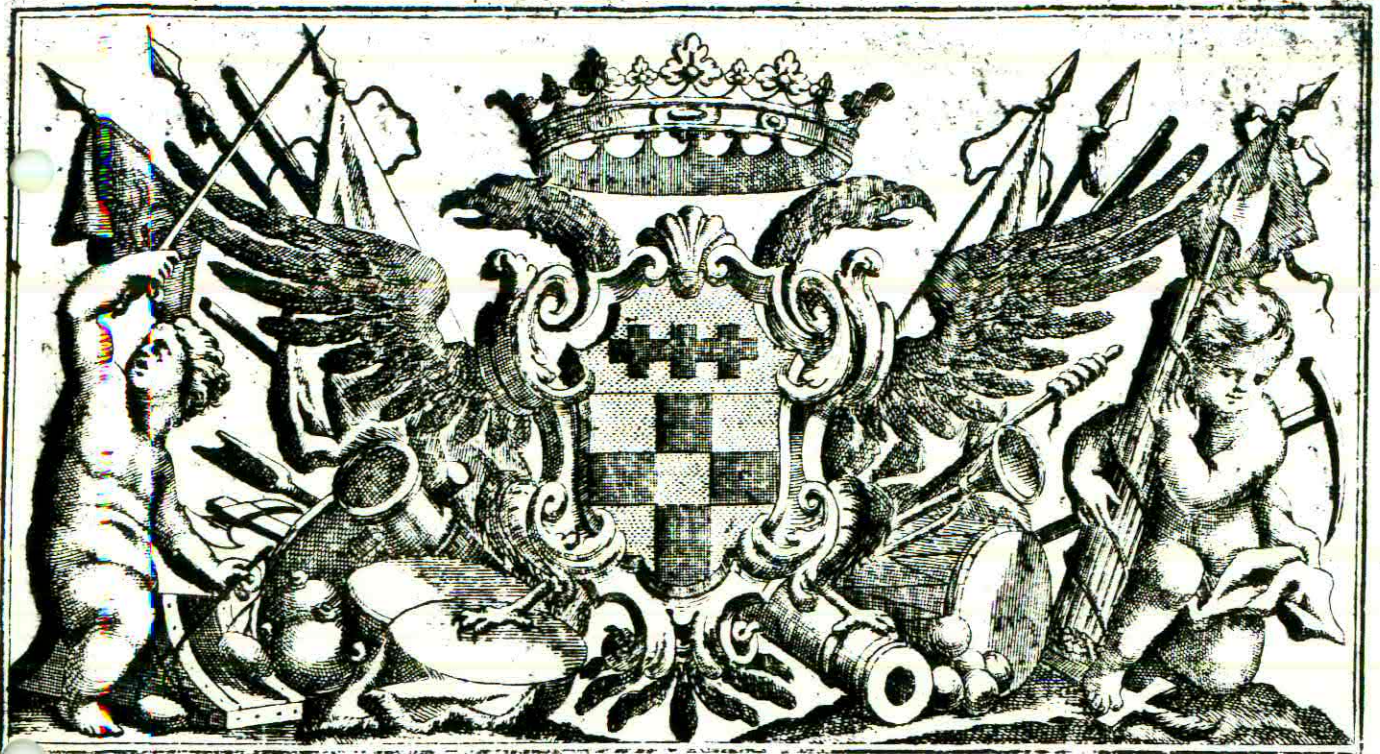
ACCESSIT

**PRODROMUS
DE
ORIGINE, ET PROGRESSU
JURIS MEDIOLANENSIS
EODEM AUTHORE.**

MADalP

MEDIOLANI ANNO MDCCXLVII.

Al. A. D. R. Jc.

EXCELLENTISSIMO COMITI
JOHANNI LUCÆ PALLAVICINO

S. R. C. M.

MARIÆ THERESIÆ

ROMM. IMPERATRICIS, AC REGINÆ HUNGARIÆ ET BOËMIÆ &c. &c.

A CUBICULO, ET A PENITIORIBUS CONSILIIS,

MANTUANÆ ARCI,

REIQUE TORMENTARIÆ PRÆFECTO GENERALI,

MILITUM TRIBUNO,

AUSTRIACÆ INSUBRIÆ CUM PLENA REGIA POTESTATE

MODERATORI,

ET GENERALI DUCI

Joseph Richinus Malatesta Regius Ducalisque Typographus

S. P. D.

*In uturnâ librorum lectione, Comes
Excell.^{me}, quâ summopere es dele-
ctatus, plura quidem cognoveris,
quæ ad scientias artesque omnes
excolendas conducunt, & felicissimi
ingenii Tui altas quandoque meditationes excita-*

civilem prudentiam comparandam opportunio-
re invenies post sapientissima Romanorum JCC.
responsa, quam Novas Mediolanenses Constitu-
tiones, in quibus post everfas a Barbaris in Ita-
liâ nostrâ doctrinas omnes, & fortunas, Caroli V.
Imp. Austrio Numine faustissimo revixisse ite-
rum veram philosophiam fatentur omnes, qui
eorum integritatem, equitatem, consilium,
utilitatemque intelligunt, & admirantur. Quam-
obrem opus Te maxime dignum Tibi sisto, qui
non sine cumulatissimo Dei Opt. M. beneficio ab Au-
gustissimâ Imperatrice, ac Regina Dominâ nostrâ
difficillimis hisce temporibus regenda Insubriæ
nostræ supremo imperio datus es, ac vigilantia,
& fortitudine Tuâ Mediolanensium fortunam ser-
vastis, propulsatis hostibus, ac ad internecionem
debellatis eo tempore, quo magis erat timendum
ob aerarii publici exhaustas opes, quarum repa-
randarum artem usque ad miraculum invenisti
absque illo Populorum incommodo, quod jam ante
ab hostilibus incursionibus cum lacrymis præsagi-
verant Cives exultantes hodie ob levatam ponde-
ris gravitatem, quæ brevî fortunas pene omnes
erat oppressura, nisi Tu, Comes Excell.^{me}, consi-
lio, atque imperio Tuo labentibus rebus occurris-
ses eo tempore, quo numeros omnes Optimi Ducis
victâ manu, ac mente lucidissimâ implevisti,
vi res nostras, & Legionum necessitatem ita esti-
mavisti, ut nihil a vobis dandum esse, quod vi

*earum illico utilitatem cessurum non fuisset, ni-
biſque ab illis imperatum, quod modum excede-
re. Itaque omnium felicitati conſuluiſti, Militi-
bus nempe fortiffimis, ut ad meritas tandem vi-
ctorias pervenirent, Civibus, ut domeſtici lares
in tanto periculo ſtare poſſent, levem eorum par-
tem contribuentibus, quæ certiffima hoſtium ſpo-
lia futura fuiſſent.*

*Quid dicam de præſentibus laboribus Tuis,
poſquam parva victoria eſt, adverſus publicam
egeſtatem ab atrâ lue, quæ boves fere omnes pro-
ſtravit, & novum intulit malum fortaffe gra-
vius, quam primum, ob depauperatas Urbes,
& familias in tantâ jacturâ, quam altera dete-
rior erat forte exceptura incultis Agris, niſi Tu
pariter fortiffimo Tuo conſilio, & ope calamitati-
bus noſtris occurriffes? In maximâ Annonæ cari-
tate publicæ rerum copiæ, quantum ratio tem-
porum patiebatur, ſummâ omnium cum admira-
tionē ita conſuluiſti, ut bujus quoque infortunii
liceat nobis quodammodo obliviſci, jamque ab eo
feliciſſimo die, quo laureatum, & hoſtili non mi-
nus quàm Tuo cruore madefactum in hanc Ur-
bem reducem Te ac Victorem acclamavimus, re-
ſpiramus aliſquantisper a novo timore, ac præ-
ſentiam imperii Tui ſentimus, utramque dignam
fortunato capite Tuo coronam parantes, milita-
rem ſcilicet, atque civilem, quam naucis admodum*

Ad hæc autem excurrebam, non debitam Nomi-
ni Tuo panegyrim scribens (laudes enim prome-
reri novisti non affectare) sed ut Constitutionum
nostrarum librum decere Te, qui tantus es re-
rum omnium æstimator, indicarem, & civilibus
rebus recte administrandis intentus donum hoc
meum libenter accipere non recuses. In eo sane
ad publicam commoditatem recudendo id pri-
mum cogitavi, Te solo dignam esse dedicationem
meam, quod imperare sapias, & possis; nihil enim
ultra felicitati publicæ convenientius arbitror,
quam si bene propositæ leges novis nunc primum
Commentariis diu desideratis illustratæ per ma-
nus omnium circumferantur inscriptæ nobilissimo
nomine Tuo, quod ob res domi, forisque partas
æternum erit, posterisque gratissimum.

Ab eo tandem discent omnes nostris Legibus de-
bitam obedientiam servare, qui præsentissimus es
earum vindex tanto præstantior, quanto nullam
eisdem a cujusquam ingenii impudentiâ vim in-
ferri patiaris.

Accipe igitur, Comes Excell.^{me}, munus hoc meum,
quod humillime sisto, meque inter clientes Tuos,
quemadmodum supplex imploro, adnumerare non
dedigneris, dum enixis votis prospera cuncta vir-
tutibus Tuis a Superis precor. Vale.

Dabam Mediolani in Regia Curia Kalend.
Decembris MDCCXLVI.

COMITIS
GABRIELIS VERRI

MEDIOLANENSIS PATRICII, EX PATRIO COLLEGIO NOBB. J.P.P.,

EX LX. EXCELL. URBIS MEDIOLANI DECURIONIBUS,
EQUITIS COMMENDATARIII S. M. ORDINIS S. STEPHANI,
REGII PER AUSTRIACAM INSUBRIAM
ADV. FISCALIS GENERALIS &c.

DE

ORTU, ET PROGRESSU
JURIS MEDIOLANENSIS
PRODROMUS,

SEU

APPARATUS AD HISTORIAM
JURIS MEDIOLANENSIS
ANTIQUI ET NOVI.

Jam nova de nihilo nascitur Historia; Propert.

MEDIOLANI, X MDCCLVII.

In Curiâ Regiâ sumptibus Joseph Richini Malatestæ Regio-Ducalis Typographi.